Stockholms universitet

Studiehandledning

Skolan i samället (15 hp)

UCG32K (f-3)

Vt 2025

Kursansvarig: Petter Sandgren

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)

Inledning

Kursen Skolan i samhället omfattar flera delkurser. Dessa orienterar sig mot olika kunskapsområden, men bärs upp av gemensamma frågor för lärarprofessionen. Det övergripande syftet med kursen är tvåfaldigt. Dels att visa hur skolan som institution kan förstås i relation till det omgivande samhället, dels att diskutera hur de uttalade intentionerna att skapa en skola för ett demokratiskt samhälle har präglat såväl skolans styrning som skolans praktik. Vidare introduceras ett vetenskapligt förhållningssätt och en akademisk kunskapssyn, samt skolans anspråk på objektivitet. Detta innebär bland annat att studenterna lär sig vetenskaplig argumentation och att kritiskt granska käll

Kontaktuppgifter

Kursansvarig för Skolan i samhället (15 hp): Petter. Sandgren – petter.sandgren@edu.su.se

Delkursansvariga

Delkurs 1: Kunskap och vetenskap (2,5hp)
Delkursansvarig: Niklas Möller – niklas.moller@philosophy.su.se
Delkursadministration: info@philosophy.se

Delkurs 2: Utbildningens historia och skolans plats i samhället (6,5hp)
Delkursansvarig: Petter Sandgren– petter.sandgren@edu.su.se
Delkursadministration: Lotta Engcrantz. – lotta.engcrantz@edu.su.se

Delkurs 3: Juridik och etik i skolans värld (2,5hp)
Delkursansvarig: Lena Sandström – lena.sandstrom@juridicum.su.se
Delkursadministration: Catrinel Florea – jes@juridicum.su.se

Delkurs 4: Framträdande och retorik (3,5hp)
Delkursansvarig: Peter Lind – peter.lind@su.se
Delkursadministration: Emma Holm – studexp.lu.svenska.svefler@su.se

Kursadministratör helkurs
Helkurs: Lotta Engcrantz – lotta.engcrantz@edu.su.se

Universitetskonto och Athena

I denna kurs använder vi lärplattformen Athena. Den hittar du på **athena.su.se** (inget www), eller via mitt.su.se. Du måste **registrera** dig som användare på Athena, om du inte redan har gjort det. Förutsättningen för att kunna göra detta är att du har skaffat och aktiverat ditt universitetskonto. I Athena är du som registrerats på kursen automatiskt inlagd i sajten för denna kurs. Där finner du sådan information som studiehandledning, examinationsuppgifter, föreläsningsbilder, läsanvisningar och seminariegrupper liksom grupper inom seminariegruppen.

Kursens innehåll

UCG32K	Skolan i samhället, 15 hp Kursansvarig institution: Institutionen för pedagogik och didaktik www.edu.su.se Kursansvarig lärare Petter Sandgren, Institutionen för pedagogik och didaktik			
Delkurs 1	Kunskap och vetenskap	2,5 hp	U/G	Filofosfiska institutionen
Delkurs 2	Utbildningens historia och skolans plats i samhället	6,5 hp	A-F	Ins.t för pedagogik och didaktik
Delkurs 3	Juridik och etik I skolans värld	2,5 hp	U/G	Juridiska institutionen
Delkurs 4	Framtärdande och retorik	3.,5 hp	U/G	Inst. för svenska och flerspåkighet
Kursbetyg: A-F För att få godkänt slutbetyg på hela kursen (A-F) krävs betyget G alternativt E på samtliga examinationer samt fullgjorda obligatoriska uppgifter och fullgjord obligatorisk närvaro.				
Gemensamma teman för kursen olika delkurser - Lärarprofessionen, skolan och i samhället - Skolan som institution i relation till det omgivande samhället - Skolans mål att verka för ett demokratiskt samhälle - Vetenskapligt förhållningssätt, akademisk kunskapssyn, vetenskaplig argumentation och kritisk granskning av källor				

Kursen Skolan i samhället omfattar flera delkurser. Dessa orienterar sig mot olika kunskapsområden, men bärs upp av gemensamma frågor för lärarprofessionen. Det övergripande syftet med kursen är tvåfaldigt. Dels att visa hur skolan som institution kan förstås i relation till det omgivande samhället, dels att diskutera hur de uttalade intentionerna att skapa en skola för ett demokratiskt samhälle har präglat såväl skolans styrning som skolans praktik. Vidare introduceras ett vetenskapligt förhållningssätt och en akademisk kunskapssyn, samt skolans anspråk på objektivitet. Detta innebär bland annat att studenterna lär sig vetenskaplig argumentation och att kritiskt granska källor.

Delkurs 1: Kunskap och vetenskap
Delkursen belyser vad ett vetenskapligt förhållningssätt, en akademisk kunskapssyn samt objektivitet innebär. Tonvikten ligger på det som utmärker denna kunskapssyn, som kritiskt och väl underbyggd argumentation samt nödvändigheten av att ge objektivt goda grunder för påståenden, i synnerhet empiriska sådana. Delkursen tränar studenterna i vetenskaplig argumentation och kritiskt tänkande. Genom objektivitetsbegreppet behandlar delkursen dessutom aspekter som opartiskhet, medvetenhet och öppenhet – samtliga teman av stor betydelse för lärarprofessionen.

Delkurs 2: Utbildningens historia och skolans plats i samhället
Delkursen behandlar det svenska skolväsendets historia och ger sociologiska perspektiv på relationen mellan utbildning och samhälle. Den tar upp hur utbildningshistorien påverkats av samhällsförändringar och ideologiska strider, men också av den föränderliga synen på kunskap, elever och lärarprofessionen. Skolans betydelse för att under olika perioder såväl återskapa som minska sociala ojämlikheter belyses, framför allt i relation till klass, genus och etnicitet. Dessutom behandlas skolan som en politiskt styrd organisation. Olika politiska styrmodeller presenteras och deras betydelse för den pedagogiska praktiken diskuteras. I temat utvärdering behandlas såväl

utvärdering i som av skolverksamhet. Därvid läggs tonvikt bland annat på utvärdering som styrning och som uppföljning av pedagogisk verksamhet. Såväl utvärderingsmodeller som bakomliggande förutsättningar och antaganden behandlas och diskuteras. Dessutom behandlas internationella och nationella utvärderingar och jämförelser.

Delkurs 3: Juridik och etik i skolans värld
Kursen omfattar tre dimensioner av lärarrollens juridik: förvaltningsrätt, i synnerhet skoljuridik, samt barnrätt och yrkesetik. Skolan är ett starkt reglerat verksamhetsområde, men p.g.a. delkursens begränsade omfång läggs fokus främst på den reglering som rör relationen mellan lärare och elev. Genom praktiska fallstudier ska kursdeltagarna övas i att identifiera tillämpliga rättsregler och reflektera över utfallet – såväl juridiskt som etiskt – av olika handlingsalternativ för att hantera de rättsliga dilemman som aktualiseras i fallen. Sammanfattningsvis behandlar kursen rättsliga och yrkesetiska frågor rörande elevens status och integritet, begränsningar och möjligheter i lärarrollen samt examination och annan myndighetsutövning.

Delkurs 4: Framträdande och retorik
Den retoriska traditionen bidrar med viktiga modeller för hur man agerar i ett demokratiskt samhälle och med kunskap om hur man kan förstå egnas och andras möjligheter att påverka genom tal och samtal. Delkursen ger studenterna övning i och stöd för att tala och samtala på olika sätt och i olika skolsammanhang. Undervisningen omfattar retorik i både teori och praktik. Delkursens teoretiska del behandlar retorik, samtalsstruktur samt tal- och samtalssituationer som är relevanta för lärarprofessionen. Aspekter på roller och maktrelationer behandlas. I delkursens praktiska del utvecklar studenten sin retoriska kompetens inom talgenrer och språkmönster med relevans for lärarprofessionen, t.ex. förklaring och argumentation. Detta sker genom egna framträdanden och analys av andras framträdan

Schema
Aktuella scheman finns i TimeEdit, ange kurskod UCG43K i din sökning

Förväntade studieresultat
Delkurs 1: Kunskap och vetenskap
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna: - definiera grundläggande relevanta begrepp såsom vetenskap, kunskap och objektivitet, - grunderna för att analysera och värdera vetenskaplig argumentation, - resonera kring utmaningar förknippade med vetenskapliga undersökningar.

Delkurs 2: Utbildningens historia och skolans plats i samhället
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna: - redogöra för det svenska skolsystemets framväxt, utveckling och organisering, - kritiskt granska skolsystemets betydelse för återskapande av sociala ojämlikheter liksom för undanröjandet av sådana, - redogöra för lärarprofessionens formering och varierande förutsättningar över tid, - diskutera hur politisk styrning av skolan sammanhänger med pedagogisk praktik, - beskriva och diskutera internationella och nationella utvärderingar av skolverksamhet.

Delkurs 3: Juridik och etik i skolans värld
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna: - identifiera och redogöra för relevanta regler i regeringsformen kap. 1-2, förvaltningslagen, skollagen, diskrimineringslagen, europarätten och dessas inbördes sammanhang, - redogöra för och tillämpa principen om barnets bästa ur ett rättighetsperspektiv, - redogöra för och reflektera över yrkesetiska aspekter rörande lärarens förhållningssätt till elever och föräldrar samt - identifiera juridiska frågeställningar i praktiken förekommande situationer i sin yrkesroll och därvid kunna värdera olika handlingsalternativ ur ett rättsligt och yrkesetiskt perspektiv.

Delkurs 4: Framträdande och retorik
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna: - framföra muntliga presentationer i olika genrer av relevans for lärarprofessionens inriktning, anpassade efter situation och mottagare, - ge konstruktiv respons till andra studenter samt värdera och omsätta den respons som studenten själv får av andra, - med utgångspunkt i kurslitteraturen analysera och bedöma framträdanden

Undervising

Delkurs 1
Kunskap och vetenskap, 2,5 hp
Undervisning utgörs av föreläsningar. För mer detaljerad information hänvisas till studiehandledningen för delkursen.

Delkurs 2
Utbildningens historia och skolans plats i samhället, 6,5 hp
Undervisningen utgörs av föreläsningar, seminarier och grupparbeten. Samtliga seminarietillfällen är obligatoriska. Vid frånvaro ska examinator kontaktas för kompletteringsuppgift. För mer detaljerad information hänvisas till studiehandledningen.

Delkurs 3
Juridik och etik i skolans värld, 2,5 hp
Undervisningen utgörs av föreläsningar och seminarium. Två tillfällen är obligatoriska. Vid frånvaro ska examinator kontaktas för kompletteringsuppgift. För mer detaljerad information hänvisas till studiehandledningen.

Delkurs 4
Framträdande och retorik, 3,5 hp
Undervisningen utgörs av föreläsningar och seminarier där studenterna deltar med egna presentationer och respons samt diskussioner med utgångspunkt i litteraturen. All undervisning är obligatorisk. Vid frånvaro ska examinator kontaktas för kompletteringsuppgift. För mer detaljerad information hänvisas till studiehandledningen.

Examination och betygsättning

Delkurs 1: Kunskap och vetenskap
Delkursen examineras genom salsskrivning. Betygssättning på delkursen sker enligt sjugradig målrelaterad betygsskala: Godkända betyg (i fallande ordning)
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Underkända betyg
Fx = Underkänd, något mer arbete krävs
F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Delkurs 2: Utbildningens historia och skolans plats i samhället
Delkursen examineras dels genom muntlig och skriftlig redovisning av uppgift genomförd i grupp, dels genom en skriftlig individuell uppgift. Betygssättning på delkursen sker enligt sjugradig målrelaterad betygsskala: Godkända betyg (i fallande ordning)
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra

D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Underkända betyg
Fx = Underkänd, något mer arbete krävs
F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Delkurs 3: Juridik och etik i skolans värld
Delkursen examineras genom en individuell skriftlig och en muntlig gruppuppgift. Delkursen bedöms enligt en tvågradig skala: U = Underkänd G = Godkänd

Delkurs 4: Framträdande och retorik
Delkursen examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter. Delkursen bedöms enligt en tvågradig skala: U = Underkänd G = Godkänt

Betygskriterier
De skriftliga betygskriterierna för respektive delkurs meddelas studenterna vid kursstart. Meddelade betygskriterier är bindande.

Kursbetyg

Förutom ett betyg för varje delkurs meddelas ett samlat betyg för helkurs. Betygssättning på helkursen sker enligt sjugradig målrelaterad betygsskala: Godkända betyg (i fallande ordning)
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Underkända betyg
Fx = Underkänd, något mer arbete krävs
F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

För att få godkänt slutbetyg på hela kursen krävs betyget G alternativt E på samtliga examinationer samt fullgjorda obligatoriska uppgifter och fullgjord obligatorisk närvaro.
Betyg på helkurs baseras på delkurserna Kunskap och vetenskap 2,5 hp och Utbildningens historia och skolans plats i samhället 6,5 hp enligt följande: Slutbetyget beräknas utifrån summan av delkursbetygensvärde enligt följande skala: (A=5, B=4, C=3, D=2 och E=1), gånger delkursens högskolepoäng dividerat med 9 hp. Erhållet värde avrundas till närmaste heltal och översätts till bokstavsbetyg A-E.

För varje kurstillfälle erbjuds minst två examinationstillfällen. Det läsår kurstillfälle saknas erbjuds minst ett examinationstillfälle. Studerande som fått lägst betyget E eller G får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. Student som fått betyget Fx har en gång per termin möjlighet att komplettera inlämnad examination inom en vecka efter det att kompletteringsbehovet meddelats. Därefter, eller om detta inte görs inom angiven tid, skall studenten omexamineras.
Studerande som fått betyget Fx, F eller U på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till institutionsstyrelsen eller prefekt.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras eller AI-genererad text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Kursvärdering

Varje delkurs utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid delkursens slut. Länk till kursutvärderingen läggs antingen ut på Athena eller skickas på mejl till samtliga registrerade studenter. Dina synpunkter är ytterst viktiga för oss i arbetet med att utveckla våra kurser.

Obligatorisk kurslitteratur

Förteckning över aktuell kurslitteratur finns på respektive delkurshemsida på Athena samt på varje delkurshemsida på SU:s hemsida. Om du har frågor angående kurslitteraturen, ta kontakt med delkursansvarig lärare eller kursadministratör.

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få särskilt pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om särskilt pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet
https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttning

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-post adressen studievagledare@edu.su.se. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.